

Debreceni Ítéltábla

Gf.IV.30.276/2024/7.

A Debreceni Ítéltábla a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Hajdú-Bihar Vármegyei Adó- és Vámigazgatóság (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Kovács Zsuzsanna Gyöngyvér kamarai jogtanácsos) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME) felperesnek -, a dr. Zudor Mónika Csilla ügyvéd (FÉL CÍME) által képviselt ALPERES NEVE (ALPERES CÍME) alperessel szemben társasági részesedés rosszhiszemű átruházása miatti felelősség megállapítása iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 2024. július 11-én meghozott 1.G.40.021/2023/48. számú ítélete ellen az alperes részéről 50. sorszámon előterjesztett fellebbezés alapján indult másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 418 560 (négy száz tizennyolcezer-öt százhatvan) forint másodfokú perköltséget.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 21 237 316 forintot és 837 119 forint perköltséget, valamint az államnak 1 274 239 forint illetéket.

[2] Az ítéletben megállapított tényállás szerint 2017. június 28-án jegyezték be a cégjegyzékbe a KFT.-t (a továbbiakban: adós; székhelye: ADÓS CÍME; Cg..., adószáma: ...), amelynek egyedüli tagja és tisztségviselője az alperes volt. Az alperes 3 000 000 forint értékű üzletrészt 2020. június 30-án értékesítette D.I. román állampolgárnak 150 000 forint vételár ellenében.

[3] Ezt megelőzően az alperes 2020. június 30-i fordulónappal egyszerűsített évközi beszámolót készített, amelyet könyvvizsgálóval is ellenőriztetett. Az adósnak a 2020. június 17-i adófolyószámla szerint 20 575 000 forint adóhátraléka volt; ellene 2018. február 15-én a felperes által kezdeményezett, 2019. október 31-én pedig közjegyzői végrehajtások indultak; a könyvvizsgálati jelentés szerint ezért „A számvitelről” szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Számv.tv.) 15. § (1) bekezdésben írt vállalkozás folytatásának elve nem valósult meg. A közbenső mérleg szerint az adós 25 575 000 forint pénzeszközzel, 792 000 forint értékű tárgyi eszközzel és 226 193 000 forint követeléssel rendelkezett; kötelezettsége 25 080 000 forint, mérleg szerinti eredménye 5 524 000 forint volt.

[4] A Debreceni Törvényszék a .../19. számú végzéssel elrendelte az adós felszámolását, az erről szóló végzését 2021. november 2-án tette közzé. Az adós vezetője „A csődeljárásról és felszámolási eljárásról” szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 31. §-a szerinti kötelezettségeit nem teljesítette, a felszámolásban vagyont nem adtak át, a felszámoló a Cstv. 63/B. §-a alapján a felszámolás egyszerűsített befejezését kérte. A felszámoló által nyilvántartásba vett összes hitelezői igény 101 163 865 forint, ebből felperes hitelezői igénye 92 736 545 forint volt. A felszámolási eljárást befejező végzés 2023. január 3-án jogerőre emelkedett.

[5] A felperes keresetében kérte kötelezni az alperest 21 237 316 forint megfizetésére a Cstv. 63/A. §-a alapján. A kereset alapjaként arra hivatkozott, hogy az adós kizárólagos tagjaként eljáró alperes az üzletrészt annak tudatában értékesítette D.I. részére, hogy az ügyvezetése alatt az adós 21 237 316 forint adótartozást halmozott fel, ellene két végrehajtás is folyamatban volt. Az adós az üzletrész értékesítésének időpontjában fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt; az alperes az átruházás során nem kellő körültekintéssel választotta ki a cég új ügyvezetőjét, az új ügyvezető beszámoló közzétételi kötelezettségét nem teljesítette, a bevételeket hiányosan adta le, a társaság új székhelyén gazdasági tevékenységre utaló jel nem volt, az adós a székhelyén nem volt elérhető. A társasági részesedés átruházása a felszámolási eljárás megindítását megelőző három éven belül történt, a bíróság által jóváhagyott vagyonfelosztási javaslat szerint a cég vagyona a hitelezők követeléseit nem fedezte, a ki nem elégített követelések meghaladták az adós jegyzett tőkéjének 50 %-át. Kérte az alperest kötelezni perköltsége megtérítésére is.

[6] Az alperes érdemi ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását és a felperes perköltségében való marasztalását kérte. Előadása szerint az üzletrész átruházását a Covid-19 járvány miatti éttermi korlátozások indokolták, a járvány miatt hazájába kívánt visszatérni. A vevőt ismerősei ajánlották, a vevő zöldség-gyümölcs kereskedőként a járvány időszakában is működhetett, a vevő rosszhiszeműsége így nem merült fel benne. Az egyszerűsített évközi beszámoló szerint az adós pénzeszközből és tárgyi eszközökből álló likvid vagyona meghaladta a rövid lejáratú kötelezettségeit; nem volt fizetéseképtelen helyzetben, a vevő részére az adótartozásra fedezetet nyújtó vagyont is átadta. Az adós az üzletrész átruházását követően tényleges gazdasági tevékenységet folytatott.

[7] Az elsőfokú bíróság a keresetet megalapozottnak találta.

[8] Az ítélete indokolásában rögzítette, hogy a felperes keresetét a Cstv. 63/A. §-a szerinti jogvesztő határidőn belül terjesztette elő.

[9] A Cstv. 63/A. §-a szerinti felelősséget megalapozó feltételek fennállását a felperes okirati bizonyítékokkal igazolta. A kimentés körében az alperesnek kellett bizonyítania, hogy az üzletrész átruházásnak időpontjában az adós fizetőképese volt, vagy az adós ugyan fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, vagy nem volt már fizetőképese, de az alperes az átruházás során jóhiszeműen és a hitelezők érdekeit figyelembe véve járt el.

[10] Az egyszerűsített beszámolót értékelő könyvvizsgálói jelentés már rögzítette, hogy az adósnál nem valósul meg a Számv.tv. 15. § (1) bekezdése szerinti vállalkozás folytatásának elve, azaz, hogy az adós a belátható jövőben is folytatni tudja működését. A

Cstv. 33/A. § (3) bekezdésének felhívása mellett rögzítette, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállása a likvid eszközök és a lejárt tartozások egybevetésével állapítható meg. Habár a 2020. június 17-i adófolyószámla kivonaton meghatározott összeget az adós készpénzeszközének feltüntetett összege még meghaladta, az üzletrész átruházásának tényleges időpontjában az adós adótartozása már 21 237 316 forint volt, amely meghaladta pénzeszközeinek összegét. Erre tekintettel megállapítható, hogy fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt; ezt támasztja alá az adóssal szemben folyamatban volt két végrehajtási eljárás is.

[11] Az alperes nem bizonyította, hogy az átruházás során jóhiszeműen és a hitelezők érdekeinek figyelembevételével járt el. Az alperesnek a nagy összegű tartozásra és a folyamatban lévő végrehajtásokra tekintettel fokozott körültekintést kellett volna tanúsítania, és vizsgálnia kellett volna, hogy a vevő képes-e működtetni a társaságot, így informálódnia kellett volna a vevő korábbi működéséről.

[12] Mivel az alperes a kimentés körében bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, a keresettel egyezően kötelezte a Cstv. 63/A. §-a alapján.

[13] „A polgári perrendtartásról” szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest a felperes részéről felszámított „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. § (2) bekezdése alapján megállapított jogtanácsosi munkadíj megfizetésére.

[14] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte elsődlegesen az ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását. Kérte továbbá a felperest kötelezni az Ükr. 3. § (2) bekezdés a) pontja szerinti mértékű ügyvédi munkadíjra mint perköltség megfizetésére.

[15] Érvelése szerint az üzletrész átruházására tekintettel beszerzett könyvvizsgálói vélemény szerint az egyszerűsített évközi beszámoló megbízható és valós képet adott a társaság vagyoni és pénzügyi helyzetéről, a mérleg szerint a társaság vagyona meghaladta a kötelezettségeit. A bírói gyakorlat szerint a likvid vagyonba a tárgyi eszközök is beletartoznak; a leltár szerint ezen eszközök között egyebek mellett mikrohullámú sütő, gyorszeletelő, kávéfőző, gáztűzhely szerepelt, amelyek bármikor értékesíthetők. A 25 575 000 forint készpénz és 792 000 forint tárgyi eszköz alapján likvid vagyona 26 367 000 forint, míg kötelezettsége a társasági adóelőleg figyelembevételével is ennél alacsonyabb (25 702 000 forint) volt. Az elsőfokú bíróság által figyelembe vett két végrehajtás közül az egyiket éppen a felperes indította, az része a fenti kötelezettségnek; a 2019. október 31-én elrendelt végrehajtás pedig már nem állt fenn, csupán a végrehajtó mulasztotta el törölni, amit igazol, hogy ilyen hitelezői igénybejelentés nem volt. Az adós tehát az elsőfokú ítélettel szemben nem volt fizetéseképtelen az üzletrész átruházásakor.

[16] Az ÍH2012.138. szám alatt közzétette eseti döntésre hivatkozva kifejtette, hogy a jogalkotó nem kívánta a társaságtól megváló tag felelősségét a bent maradó tagokénál szigorúbbá tenni. Az adós fizetéseképtelensége önmagában egyébként sem alapozza meg a tag

rosszhiszeműségét; az üzletrészt értékesítő tag felelőssége csak akkor állapítható meg, ha hitelezői érdeket sértett, csökkentette a kielégítési alapot, elzárta a hitelezőket igényeik érvényesítésének lehetőségétől, vagy mentesülni akart a tagi felelősség alól. Az alperes vonatkozásában ezek egyike sem állapítható meg.

[17] Az üzletrészt a járványhelyzet miatt értékesítette, mivel a gyorséttermet már nem kívánta és tudta működtetni; a zöldség és gyümölcskereskedelemmel foglalkozó vevőtől pedig várható volt a társaság ezen tevékenységgel történő további működtetése. Ez a felperes 2021. június 30-án keltezett jegyzőkönyve szerint meg is valósult: számlákat fogadott be azon KFT.-től, amelynek székhelye a nagybani piacon volt és fő tevékenységként zöldség-gyümölcs nagykereskedelmet folytatott; ez utóbbi cég érvényes adószámmal rendelkezik, nem áll sem kényszersztörítés, sem felszámolás alatt. A székhely vidékre helyezése szintén e tevékenység folytatását támasztotta alá. Az adós a felperes jegyzőkönyve szerint is az üzletrész átruházását követően 83 969 000 forint bruttó forgalmat realizált. A vevő ténylegesen zöldség-gyümölcs kereskedő volt, akinek tevékenységéről ismerőse is beszámolt, a járványidőszakban ez a tevékenység prosperált. Az üzletrész átruházáshoz ebben járatos jogi képviselőt kért fel. Az adóssal szembeni végrehajtásokról a vevőt tájékoztatta, a vételár kialakításánál ezt is figyelembe vették, a vevő az adóst a szerződésben is rögzítetten annak tartozásaival vette meg. Kiemelte az üzletrész átruházási szerződést szerkesztő jogi képviselő tanúvallomásában előadottakat, amelyek alátámasztják, hogy nem rosszhiszeműen, hanem a vevőt ellenőrizve ruházta át üzletrészt. Mindezekre tekintettel a Cstv. 63/A. §-a alapján felelőssége nem áll fenn.

[18] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, valamint az alperesnek 418 560 forint összegű másodfokú perköltség megtérítésére kötelezését kérte.

[19] Kiemelte, hogy a közbenső mérleg szerint ugyan az adós készpénzvagyonára meghaladta a rövid lejáratú kötelezettségek összegét, azonban ez utóbbit a 2020. június 17-i adószámla kivonat alapján határozta meg; az üzletrész átruházását megelőzően további 662 000 forint adóhátraléka keletkezett, arra pedig az alperes sem hivatkozott, hogy a mérleg elkészítése és az üzletrész átruházása között az adósnak bevétele lett volna. Ez utóbbit kétséges teszi az alperes saját előadása is, amely szerint a járványügyi helyzet miatt a tevékenysége ellehetetlenült; az áfa bevallások nullás adattartalma és az, hogy májust követően már bevallást sem adott be. Az üzletrész átruházás időpontjában tehát a tényleges rövid lejáratú tartozás meghaladta a készpénzeszközök összegét. A tárgyi eszközök – figyelemmel a Számv.tv. 24. § (1) és (2) bekezdésére is – nem képezik a likvid vagyon részét. A könyvvizsgálói vélemény olyan szempontból nem tartotta a mérleg adatait valósnak és megbízhatónak, hogy azok szerint a vállalkozás folytatása biztosított lenne. A végrehajtási eljárás megszűnését az alperes nem igazolta. Önmagában is a fizetőképesség hiányára utal, hogy az alperes a felperes felé fennálló, 2018-as esedékességű tartozását nem fizette meg és az végrehajtás útján sem térült meg (BDT2021.4289.).

[20] Az alperesnek figyelembe kellett volna vennie, hogy a vevő külföldi állampolgár, akinek ORSZÁGi lakcíme nem ismert; azaz nem, vagy csak fokozott nehézségek árán érhető el. A vevő az átruházás előkészítésének időpontjában nem volt ORSZÁGon bejegyzett társaság tulajdonosa, egyéni vállalkozóként sem tevékenykedett és ügyvezetője sem volt kereskedelmi tevékenységet végző társaságnak. Az adós üzletrészeinek

megvásárlását követően ugyanakkor több olyan cégben vásárolt tulajdont vagy lett ügyvezetője, amely felszámolással vagy kénysztöreléssel szűnt meg. Az adós társaság az alperes által megjelölt tevékenység végzésére a szükséges személyi és tárgyi eszközök hiányában nem volt alkalmas; indokolatlan volt egy jelentős tartozással bíró vállalkozás megvásárlása új társaság alapítása helyett. Az adós új székhelye kis alapterületű, elhagyott, romos épület, az alperes annak alkalmatlanságáról kellő gondosság mellett meggyőződhetett volna. A KFT. és M.GY. vevők ugyan elismerték a gazdasági kapcsolatot, de azt okirat nem támasztja alá; nem is életszerű, hogy egy nagykereskedőnek csak két üzleti partnere legyen. Szintén életszerűtlen, hogy beszerzéssel kapcsolatos számlák nincsenek, tárolást, hűtést, szállítást szolgáló eszközöket sem szerzett be az adós az üzletrész átruházást követően. A vevő fizetőképességét megkérdőjelezi, hogy a mindössze 150 000 forint vételárát is hat havi részletben vállalta megfizetni.

[21] Hangsúlyozta: a társaság jelentős összegű tartozása, a korábbi gazdasági tevékenység hiánya, a kis összegű vételár és a vevő külföldi állampolgársága együttesen indokolt volna nagyobb körütekintést az alperes részéről; az alperes ennek ellenére nem adott elő olyan körülményt, amely azt igazolná, hogy ebben a rendkívüli helyzetben ehhez igazodó körütekintéssel járt el.

[22] Az alperes a fellebbezési ellenkérelemre tett észrevételében a fellebbezést fenntartotta. Hangsúlyozta, hogy a fizetőképesség és a vagyon nem csupán a készpénzt jelenti; a Cstv. 3. § (1) bekezdés e) pontára figyelemmel is a forgalomképes, leltár szerint felvett eszközök a társaság vagyonát képezik. Az üzletrész átruházásakor az adós vagyona meghaladta kötelezettségeit; a leltár szerinti eszközök rövid idő alatt pénzzé tehetőek. A végrehajtás megszűnését pedig kellően igazolja, hogy a felszámolásban már nem szerepelt a követelés. A fennálló végrehajtás a felpereshez kötődött, akinek minden lehetősége megvolt a követelés behajtására, hiszen az adósnak működő vendéglátó egysége, bankszámlája is volt.

[23] Nem igazolja a rosszhiszeműségét önmagában az, ha üzletrészét külföldi állampolgárnak adja el, a felperes által előadottak diszkriminálóak. A jogügyletek biztonságát szolgálja a személyek ellenőrzése a jogi képviselő által, illetve a személyes okmányok rendelkezésre bocsátása. A vevő az általa megjelölt tevékenységet folytatta, attól az alperes rosszhiszeműsége nem állapítható meg, hogy a vevő már létező céget vásárolt új alapítása helyett. A felperes ezen cég ellenőrzését maga is csak hosszabb idő után találta indokoltnak. Az üzletrész értékesítése előtt nem volt köteles a székhely ellenőrzésére; a felperes által felhozott további körülmények ellenőrzésére sem rendelkezett jogosítvánnyal.

[24] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában tárgyaláson kívül bírálta el.

[25] Az alperes fellebbezése nem alapos.

[26] A fellebbezésben másodlagos kérelemként az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta, az ennek alapjául szolgáló eljárási szabálysértést ugyanakkor nem jelölt meg. Az ítéltábla az elsőfokú eljárás során sem az ítélet kötelező hatályon kívül helyezését megalapozó eljárási szabálysértést (Pp. 380. §); sem olyan, az ügy érdemi eldöntésére kiható és a másodfokú eljárásban nem orvosolható lényeges eljárási szabálysértést nem észlelt, amely indokolná az elsőfokú eljárás

megismétlését vagy kiegészítését (Pp. 381. §), ezért az elsőfokú ítéletet érdemben bírálta felül. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a bizonyítékok okszerű mérlegelése alapján helytállóan állapította meg, az abból az abból levont jogi következtetését is osztotta.

[27] A perben nem volt vitatott a vagyoni hányad rosszhiszemű átruházásáért való felelősség konjunktív feltételeinek fennállása: a bíróság által jóváhagyott vagyonfelosztási javaslat szerint az adósnak a jegyzett tőkéjének 50%-át meghaladó mértékű tartozása van; az alperes többségi befolyással rendelkező volt tag; aki részesedését a felszámolási eljárás megindítását megelőző három éven belül ruházta át. Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy a Cstv. 63/A. § (1) bekezdése szerint ezért a perben az alperes bizonyítási érdeke volt a jogszabályban meghatározott, a volt tag mentesülését eredményező feltételek kétséget kizáró bizonyítása. A bizonyítás sikertelenségének következményeit a Pp. 265. § (1) bekezdése szerint az alperes köteles viselni.

[28] Az elsőfokú bíróság arra is helytállóan mutatott rá, hogy a kimentési feltételek közül a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállása a Cstv. 33/A. § (3) bekezdésében írtak szerint ítélandó meg. A Kúria a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállása körében azt tekintette lényegesnek, hogy az adós a tartozását az esedékességkor képes-e kiegyenlíteni. Ha erre nem képes, mert nincs megfelelő pénzeszköze vagy megfelelő hitele a tartozás kifizetésére, illetve nem tud megállapodni a hitelezővel a teljesítés más módjában, vagy a teljesítési határidő módosításában, akkor bekövetkezik a fenyegető fizetéseképtelenség abban az esetben is, ha az adós egyéb vagyona a kimutatások szerint fedezetet nyújtana a tartozások kiegyenlítésére (Kúria Gfv.VII.30.247/2013/9. szám, megjelent: BH2014.188.). A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztéhez tehát az adós teljesítésre fordítható, likvid vagyonát kell összevetni az adós esedékessé váló tartozásaival (Kúria Gfv.30.254/2015/4. szám, megjelent: BH2016.179.II.). Az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben van, ha esedékes tartozásának összege meghaladja a társaság likvid vagy könnyen likviddá tehető vagyonát, és ezt a helyzetet a tartozások átütemezésével, esetleg reálisan visszafizethető kölcsön felvételével vagy más módon nem hárították el. Nem elegendő, hogy az adós teljes vagyona „készpénzzé konvertálása esetén” fedezetet nyújtana a tartozások kielégítésére. (PJD2021.9.)

[29] Arra helytállóan hivatkozott az alperes, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének szempontjából likvid vagyonnak nem csupán a meglévő pénzeszközök minősülnek, ilyen likvid vagyonként kell figyelembe venni az egy éven belül pénzeszközzé tehető egyéb forgóeszközöket is (Debreceni Ítéltábla Gf.IV.30.229/2019/8.); ezt kell viszonyítani a rövid lejáratú kötelezettségek összegéhez. Az alperes által a fellebbezésében hivatkozott tárgyi eszközök a Számv.tv. 1. számú melléklete szerint nem a forgóeszközök (jellemzően azon anyagi és pénzügyi eszközök, amelyekre jellemző, hogy egy termelési ciklusban vesznek részt a vállalkozás gazdasági tevékenységében, utána feldolgozva, átalakult formában elhagyják a vállalkozást) részét képezik. Tárgyi eszközként a Számv.tv. – közbenső mérleg készítésének időpontjában is hatályos – 26. § (1) bekezdése szerint azokat a rendeltetészerűen használatba vett, üzembe helyezett anyagi eszközöket (földterület, telek, telkesítés, erdő, ültetvény, épület, egyéb építmény, műszaki berendezés, gép, jármű, üzemi és üzleti felszerelés, egyéb berendezés, ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok), tenyészállatokat kell kimutatni, amelyek tartósan – közvetlenül vagy közvetett módon – szolgálják a vállalkozó tevékenységét. Ebből következően a fellebbezésben is

hivatkozott tárgyi eszközök likvid vagyónként nem voltak figyelembe vehetők, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet megítélése során jelentőséggel nem bírtak.

[30] A Pp. 370. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének korlátját jelentik a 371. § (1) bekezdés *a)-d)* pontja szerint a fellebbezés tartalmi követelmények körében előadottak; azaz az állított jogszabálysértés, a fellebbezés indoka. Az alperes fellebbezésében kizárólag a közbenső mérlegben feltüntetett tárgyi eszközök értékére alapítottnan állította, hogy likvid vagyona meghaladta rövid lejáratú kötelezettségeit; a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján nem volt vizsgálható, hogy egyéb, likvid vagyonnak minősülő forgóeszközzel rendelkezett-e.

[31] A felperes a perben okiratokkal bizonyította, hogy az adóst az üzletrész átruházása időpontjában milyen összegű rövid lejáratú kötelezettség terhelte, ezen összeget a fellebbezésében már az alperes sem vitatta. Mivel a fellebbezésben hivatkozott tárgyi eszközállomány értéke likvid vagyónként nem volt figyelembe vehető, a készpénzeszközök mellett pedig egyéb likvid vagyonra az alperes nem hivatkozott, az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy az üzletrész átruházás időpontjában az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt.

[32] Az alperes továbbá nem bizonyította, hogy az adóssal szemben 2019. október 31-én kezdeményezett végrehajtás az üzletrész átruházásnak időpontjában már nem állt fenn, ezt önmagában nem igazolja, hogy a felszámolási eljárásban ezzel összefüggésben hitelezői igénybejelentés nem volt, mivel annak a követelés megszűnésén túl számtalan egyéb oka is lehetett. A végrehajtást ugyanakkor a közbenső mérleggel összefüggésben készült független könyvvizsgáló jelentés is rögzíti. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállása a kifejtettek szerint ugyanakkor a végrehajtási eljárásokra tekintet nélkül is megállapítható volt.

[33] Az alperes tehát az öt Cstv. 63/A. § (1) bekezdése alapján terhelő felelősség alól magát kimenteni az első fordulatra alapítottnan nem tudta, ezért az elsőfokú bíróság helytállóan vizsgálta, hogy az alperes az átruházás során jóhiszeműen és a hitelezők érdekeinek figyelembevételével járt-e el. A perben az alperesnek kell jóhiszemű eljárást bizonyítania, hiszen a Cstv. 63/A. §-a szerinti tényállás vélelmezi, hogy az üzletrész átruházás – a törvényi feltételek teljesülése esetén – a hitelezők megkárosítására irányul.

[34] A bírói gyakorlat szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben levő adós esetén a részesedését átruházó, többségi befolyással rendelkező tagtól elvárható, hogy üzletrészét olyan vevőre ruházza át, akinek elsődleges célja a hitelezői érdekek figyelembevételével a társaság további, szabályszerű működtetése és a hitelezői igények kielégítése, illetve ennek hiányában a jogszabályi előírásoknak megfelelően, a hitelezői érdekeket figyelembe véve a cég szabályos kivezetése a gazdasági életből. Az alperes felelősségét az üzletrész-átruházás idején tanúsított magatartása alapozza meg.

[35] Az alperes a perben kizárólag az okiratszerkesztő ügyvéd tanúkénti meghallgatását indítványozta, illetve az üzletrész átruházáshoz kapcsolódó iratokra, közöttük a közbenső mérlegre és könyvvizsgálói jelentésre hivatkozott, azonban ezek nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy eljárása során a hitelezői érdekeket figyelembe vette. Sem az üzletrész értékesítéséhez kapcsolódó okiratok, sem egyéb bizonyítékok nem igazolták, hogy

az alperes a vevő kiválasztásakor kellő gondosságot tanúsított, és a kiválasztott vevő személye garantálta az adós további működését és a hitelezői igények későbbi kielégítésének a lehetőségét.

[36] Egyetértett az ítéltábla azzal, hogy nem zárja ki önmagában az alperes jóhiszemű eljárását, hogy üzletrészét külföldi állampolgárságú, ORSZÁGi lakhellyel nem rendelkező személy részére értékesítette. Azonban megállapítható, hogy az új tulajdonos már a 2021. május 3-án indult jogkövetési vizsgálatban sem működött közre, majd a felszámolás során nem működött együtt a felszámolóval, a feladatait nem teljesítette. Az alperes tehát olyan személynek adta el üzletrészét, aki a vételt követően nem tanúsított gondosságot az adós társaság irányába, amely körülmények a bírói gyakorlat szerint alapot adnak annak megállapítására, hogy a vevő kiválasztásánál az eladó nem járt el kellő körültekintéssel, ezért jóhiszeműsége nem állapítható meg (Fővárosi Ítéltábla Gf.40.030/2021/5.).

[37] Az alperes az üzletrész átruházás előtt közbenső mérleget, és könyvvizsgálói jelentést is készíttetett, azonban ez önmagában nem lehet alkalmas a jóhiszeműségnek igazolására, hiszen a vevő tájékoztatása az adós helyzetéről az eladó törvényes kötelezettsége (Fővárosi Ítéltábla Gf.40.108/2019/4.). Habár az üzletrész átruházáshoz készített közbenső mérleg szerint az adós rövid lejáratú kötelezettségei még éppen nem haladták meg a készpénzállományát, az alperes tudatában volt annak vagy kellő gondosság mellett tudnia kellett, hogy a közbenső mérlegben figyelembe vett adófolyószámlában szereplő kötelezettsége mellett rövid határidőn belül, akár az üzletrész értékesítéséig további, társasági adóelőleg fizetési kötelezettsége is keletkezik, amelyet nem teljesít.

[38] Az alperes ugyanakkor nem adott magyarázatot arra, hogy amennyiben az adós rövid lejáratú kötelezettségeit meghaladó vagyonnal rendelkezett és – nem bizonyított – hivatkozása szerint a 2019-ben indult végrehajtás már nem állt fenn, továbbá a közbenső mérleg szerint 5 000 000 forintot meghaladó adózott eredménnyel rendelkezett, 3 000 000 forint névértékű üzletrészét miért csak a névlegesnek is tekinthető 5%-ot kitevő vételáron értékesítette. A perben továbbá még ennek megfizetése sem bizonyított.

[39] Az alperes előadása szerint a vevőt ismerősei javasolták, és számoltak be a tevékenységéről, amelyből következően az alperes a vevőt maga nem ismerte; az átruházást megelőző gazdasági tevékenységéről lényegi információval nem rendelkezett. A vevő a szerződés megkötésekor ORSZÁGon bejegyzett gazdasági társaságban nem rendelkezett tulajdonnal, így e vonatkozásban lényeges információ nem is állhatott az alperes rendelkezésére. Az okiratot szerkesztő ügyvéd ugyan a vevő személyét ellenőrizte a jogügyletek biztonságáról szóló rendszerben, azonban az csupán személy- és okmányellenőrzés célját szolgálja, abból önmagában a vevő gazdasági tevékenységére nem nyerhető adat. Arra az alperes helytállóan hivatkozott, hogy ellenőrzési jogosultságokkal nem rendelkezett, azonban az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetére tekintettel elvárható volt, hogy a vevő kiválasztása során kellő körültekintéssel járjon el, és olyan vevőt válasszon, akiről alappal feltételezhető az adós további működtetése vagy a gazdasági életből a hitelezők kielégítése melletti, a jogszabályoknak megfelelő eljárásban történő kivezetése.

[40] Az alperes fellebbezésében is hivatkozott arra, hogy az üzletrész átruházását követően az adós tényleges gazdasági tevékenységet végzett, 83 969 000 forint bruttó

forgalmat realizált. A felperes által csatolt, és e körben alperes által is hivatkozott jogkövetési vizsgálatról kiállított jegyzőkönyv tanúsága szerint ezen összeg a 2020. november 2-a és 2020. december 31-e közötti két hónapos időszakban napi rendszerességgel lényegében azonos összegre, mindössze két vevő felé kiállított számlából áll össze; amely önmagában megkérdőjelezni a tényleges gazdasági tevékenységet, az ügyletek létrejöttét továbbá kizárólag a számlák támasztják alá.

[41] A rendelkezésre állt bizonyítékok alapján ezért az állapítható meg, hogy az alperes az igen jelentős tartozással terhelt, végrehajtások alatt álló adós gazdasági társaságban fennállt üzletrészt névértékének töredékéért értékesítette egy számára lényegében ismeretlen, ORSZÁGon bejegyzett cégben végzett gazdasági előléttel, de ORSZÁGi címmel sem rendelkező személy részére. Ezen eljárása okszerűnek és jóhiszeműnek nem tekinthető.

[42] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[43] Az alperes másodfokú eljárással felmerült költségét felszámította, azonban annak megtérítésére a Pp. 83. § (5) bekezdése alapján alappal nem tarthat igényt a fellebbezése eredménytelensége folytán.

[44] Az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban teljes egészében pervesztesnek minősülő alperest kötelezte a felperesnek az Ükr. 4. § (1) bekezdés *a)* pontja szerint alkalmazandó Ükr. 3. § (2) bekezdés *b)* pontja és (5) bekezdése alapján felszámított másodfokú perkötségének a megfizetésére, amelynek mérséklését nem találta indokoltnak.

Debrecen, 2024. november 21.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Szűcs Lajos s.k. bíró